

Skrivelse, dateret den 4de December 1895, fra Grossererforeningens Komite. Det er et Afstykke, som det kan være godt at faa Forstand af, især for alle Agrarer. Der bliver i denne Skrivelse gjort opmærksom paa den store Bigtighed af, at Kjøbenhavn er Stapelplads for vort Smør, og der siges deri, at for at man kan magte de store Tilførsler af Smør fra Udlandet til Kjøbenhavn, er det nødvendigt, at Hovedmassen af dansk Smør kan koncentrerer her i Hovedstaden. Man faar tydelig Bæstid om, hvad Hensigten i det hele taget er, og den er da at trække det danske Smør fra Sjælland, Fyn og rundt omkring fra Provinserne til Kjøbenhavn, for at man derved bedre kan magte de store Tilførsler af Smør fra Østersøhavnene. Det ligger mig meget fjernt paa nogen Maade at ville chikanere den kjøbenhavnske Handelsstand, og da Margarine-loven var for i Landstinget, var en af mine Betænkkeligheder ved at gaa ind paa Forbudet mod Anvendelsen af andre Konserveringsmidler end Kogalt netop den, at man muligvis derved kunde genere den kjøbenhavnske Handel med Østersøhavnene. Men naar det nu hedder, at man skal sende det danske Smør til Kjøbenhavn for at støtte Kjøbenhavns Handel med Smør fra Udlandet, da man ellers ikke kan magte det finske og svenske Smør, saa finder jeg, at Syder og Fynboer maa protestere derimod. Det er en Forlængelse af Transporten af vore Varer, at de skulle føres fra Sjælland til Kjøbenhavn og Nord om Stagen; derved vil vort Smør forsinkes maaste baade 8 og 10 Dage, inden det kommer til det engelske Marked. Jeg skal minde om, at saa længe der er et enkelt Selskab, der har hele Eksporten eller saa godt som hele Eksporten paa sine Hænder, kan et saadant Selskab — jeg sigter herved til det forenede Dampstibsselskab — fastsætte Fragterne saaledes, at man vil have den billigste Fragt ved at komme om ad Kjøbenhavn, og det siges her af Grossererforeningens, at man netop bestræber sig for at koncentrere det danske Smør her i Hovedstaden for at det kan udføres af det Selskab, der har saa godt som alle Router paa sine Hænder. Jeg ved, at der nu føres Smør fra selve Omegnen af Esbjerg i hele Vognladninger til Østhytten, til Hørsens, for derfra at sendes med Dampstib den lange Vej nord om Stagen, fordi der ikke er nogen Forbindelse for Smør mellem Esbjerg og Newcastle. Vi have Forbindelsen mellem Esbjerg—Parsleston, men som bekendt gaar overmaade lidt af vort Smør til London, vort Knudepunkt ligger i Newcastle, og det kunne vi ikke forandre, selv

om vi muligvis kunne paavise et eller andet heldigere Punkt; saadanne Forhold forandres ikke saa let. Naar der f. Eks. i en enkelt Uge affendes 1,100 Dritler Smør til London, er der i samme Uge gaet 11,000 Dritler til Newcastle; disse Tal tale tilstrækkeligt. Da vi altsaa mangle en Forbindelse mellem Esbjerg og Newcastle, kunne vi ikke saa det jydsk Smør derover paa anden Maade end om ad Østhytten, ofte endog om ad Kjøbenhavn, idet denne Route begunstiges paa alle Maader, ved fri Fragt osv. Dertil kommer saa yderligere, at vi ikke have mere end een egentlig Forbindelse over Østhytten eller Kjøbenhavn til Newcastle. Det, man derfor ønsker fra Landbrugets Side, er, at der i alt Fald 2 Gange egentlig maa blive Forbindelse med Newcastle, og det opnaas ikke ved den Kontrakt, som er sluttet med det forenede Dampstibsselskab; den er egentlig kun til Gavn for Flæket, der sendes over Esbjerg til Parsleston, medens vor store Udførsel af Smør fremdeles gaar den lange Vej Nord om Stagen. Endvidere skal jeg nævne, at Smørret paa denne Route befordres i Skibe, der ikke ere afsløede, og derved navnlig om Sommeren kommer til at lide en Værdiforringelse, der ikke er saa ganske lille, og som selvfølgelig gaar ud over Mejerierne. Naar vi derfor her i Landet ligesom have sat hele vor Styrke paa eet Kort, idet det danske Landbrug jo særlig har kastet sig over at producere Smør, saa ser det virkelig noget bedrøveligt ud, at vi af Hensyn til Interesser her i Kjøbenhavn, af Hensyn til at kunne samle Udlandets Smør her i Kjøbenhavn og gøre Kjøbenhavn til en stor Stapelplads for Smør skulde finde os i, at Forholdene fremdeles blive, som de have været, skønt de have været overmaade slette. Det er derfor, jeg har hjulst med Glæde det Forslag, der nu staar paa Finanslovsforslaget om at indrette Statsdrift mellem Esbjerg og Parsleston, idet jeg nemlig gaar ud fra, at det ogsaa vil føre til, at vi saa et Skib til at gaa mellem Esbjerg og Newcastle, da jeg antager, at to Skibe ville vise sig tilstrækkelige til at befordre Flæket over Parsleston, og vi saa til at begynde med kunne anvende det ene af de foreslaede tre Skibe til at føre det jydsk Smør fra Esbjerg til Newcastle. Der er endelig den Ulempe ved de nuværende Forhold, at naar vi understøtte et privat Selskab, som vi nu komme til at gøre i Nar — hvad jeg selvfølgelig finder fuldstændigt rimeligt, fordi vi jo maatte have noget indrettet i Nar — naar vi vedblive med at give Subvention til et privat Selskab, saa forhindrer man, at der kan opstaa Konkurrenter. Det var jo dog ikke